

Αισώπου μῦθος

Ἄλώπηξ
καὶ
δρυτόμος

Α' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

Συγγραφικὴ ομάδα:

Παναγιώτα Κόκκινου, Φιλολόγος

Δρ Φωτεινὴ Θεοδούλου, Σύμβουλος Φιλολογικῶν Μαθημάτων

Ἄντρη Γεωργίου, Φιλολόγος

Φωτεινὴ Παύλου, Φιλολόγος

Κωνσταντῖνα Λουτσίου, Σύμβουλος Φιλολογικῶν Μαθημάτων

Δρ Καλλιόπη Χριστοφόρου Πούγιουρου, ΕΜΕ Φιλολογικῶν Μαθημάτων

Σχεδιασμός, Μορφοποίηση, Ηλεκτρονικὴ παρουσίαση:

Δρ Φωτεινὴ Θεοδούλου, Σύμβουλος Φιλολογικῶν Μαθημάτων

Ἀνάγνωση ἀρχαιοελληνικοῦ κειμένου:

Θεόδωρος Μιχαηλίδης, Ἡθοποιός – Θεατρολόγος

Δρ Φωτεινὴ Θεοδούλου, Σύμβουλος Φιλολογικῶν Μαθημάτων

Μουσικὴ - Ἡχητικὰ Εφέ:

Ἰάκωβος Πάρπας, Καθηγητὴς Μουσικῆς

Συντονισμός – Εποπτεία:

Δρ Καλλιόπη Χριστοφόρου Πούγιουρου, ΕΜΕ Φιλολογικῶν Μαθημάτων

Επιστημονικὴ εποπτεία:

Γιώργος Α. Ξενῆς, Καθηγητὴς Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς Φιλολογίας, Πανεπιστήμιο Κύπρου

Επιστημονικὸς Συνεργάτης τοῦ μαθήματος τῶν Ἀρχαίων Ἑλληνικῶν

Υπεύθυνοι τοῦ μαθήματος τῶν Ἀρχαίων Ἑλληνικῶν:

Δρ Καλλιόπη Χριστοφόρου Πούγιουρου, ΕΜΕ Φιλολογικῶν Μαθημάτων

Δρ Σιμάκης Συμεοῦ, ΕΜΕ Φιλολογικῶν Μαθημάτων

Μάρω Μελανίδου, ΕΜΕ Φιλολογικῶν Μαθημάτων

©Υπουργεῖο Παιδείας, Ἀθλητισμοῦ καὶ Νεολαίας

Διεύθυνση Μέσης Γενικῆς Ἐκπαίδευσης

2023

Ἀλώπηξ καὶ δρυτόμος

Ἀλώπηξ κυνηγούς πειράται φεύγειν. Τότε θεᾶται τινα δρυτόμον καὶ τοῦτον ἰκετεύει κατακρύψαι αὐτήν. Ὁ δὲ αὐτῇ παραινεῖ εἰς τὴν ἑαυτοῦ καλύβην κρύψασθαι. Μετ' οὐ πολὺ δὲ πάρεισιν οἱ κυνηγοὶ καὶ ἐρωτῶσιν τὸν δρυτόμον, εἰ ἀλώπεκα εἶδεν ἐντεῦθεν παριούσαν.

Ὁ δὲ δρυτόμος τῇ μὲν φωνῇ ἀρνεῖται ἑορακένας, τῇ δὲ χειρὶ νεύων σημαίνει ὅπου ἡ ἀλώπηξ κρύπτεται. Οἱ κυνηγοὶ οὐχ οἷς νεύει προσέχουσι, οἷς δὲ λέγει πιστεύουσι. Οὕτω δὴ ἀπέρχονται. Καὶ ἡ ἀλώπηξ ἐξέρχεται καὶ ἀπροσφωνητὶ ἀπέρχεται.

Ὁ δὲ δρυτόμος μέμφεται αὐτὴν ἐπεὶ, εἰ καὶ ἐσώθη ὑπ' αὐτοῦ, οὐδὲ διὰ φωνῆς αὐτῷ ἠὲ χαρίστησεν. Τότε δὲ λέγει αὐτῷ ἡ ἀλώπηξ: «ἄλλ' ἔγωγε ἠὲ χαρίστησα ἄν σοι, εἰ τοῖς λόγοις ὅμοια τὰ ἔργα τῆς χειρὸς εἶχες».

Οὗτος ὁ λόγος ἀρμόττει πρὸς ἐκείνους, οἱ χρηστοὺς μὲν λόγους λέγουσιν, φαῦλα δὲ ἔργα πράττουσιν.

Αἰσώπου Μύθοι (διασκευή Γ. Ξενῆς)

Δραστηριότητες

Α. Ασκήσεις κατανόησης του κειμένου

1. Ποια ἀπὸ τις παρακάτω εἰκόνες ἀντιστοιχεῖ στο περιεχόμενο του μύθου που διαβάσαμε; → *Η εικόνα* .....

(α)

(β)

(γ)

2. Να βρεις και να καταγράψεις την αρχαιοελληνική λέξη του κειμένου που δηλώνει την πρωταγωνίστρια του μύθου μας.

Η .....

3. (α) Ενώνοντας τις παρακάτω λέξεις, θα σχηματίσεις μια σύνθετη λέξη του κειμένου που αναφέρεται σε έναν από τους πρωταγωνιστές του μύθου.

(β) Μπορείς να μαντέψεις τη σημασία της λέξης που σχημάτισες;

Η δρῶς

(γενικά: δέντρο, ειδικά: η βελανιδιά)

τέμνω

.....
↑
Σημασία:
.....

4. Ας γνωρίσουμε τα πρόσωπα του μύθου! Συμπλήρωσε τα κενά με τον κατάλληλο τύπο του ρήματος εἰμί.

Ἐγὼ ἡ ἀλώπηξ

.....

Οὗτος ὁ δρυτόμος

.....

Ἡμεῖς οἱ κυνηγοί

.....

5. Ἀλώπηξ κυνηγούς πειρᾶται φεύγειν.

(α) Το ρήμα πειρᾶται συνδέεται με τις λέξεις πείραμα, απόπειρα, πειρατής. Τι μπορεί να σημαίνει; → .....

(β) Ας προσέξουμε! Σε κάποιες περιπτώσεις, συναντούμε τις ίδιες λέξεις στα Αρχαία και στα Νέα Ελληνικά, αλλά ΔΕΝ έχουν την ίδια σημασία! Για παράδειγμα, το ρήμα φεύγω.

Εμείς λέμε: «Η Ντίνα φεύγει από το σπίτι της, για να πάει στο σχολείο», δηλαδή .....

Στα Αρχαία Ελληνικά, όμως, όταν οι κυνηγοί καταδιώκουν την αλεπού κι αυτή "φεύγει", σημαίνει ότι η αλεπού ..... (από) τους κυνηγούς.

6. (α) Τότε **θεᾶται** τινὰ δρυτόμον...

Με ποιαν ἀπό τις πέντε αἰσθήσεις συνδέεται τὸ ρήμα «θεᾶται»;

Α

Β

Γ

Δ

Ε

(β) Πώς ονομάζουμε στα Νέα Ελληνικά αυτούς που παρακολουθούν μια ταινία στον κινηματογράφο ή μια θεατρική παράσταση; → .....

7. ... καὶ τοῦτον ἰκετεύει κατακρύψαι αὐτήν. Ὁ δὲ αὐτῇ παραινεῖ εἰς τὴν ἑαυτοῦ καλύβην κρύψασθαι.

Ἀς γράψουμε τὸν διάλογο μεταξύ ἀλεπούς καὶ ξυλοκόπου! Νὰ συμπληρώσεις τὰ κενὰ στα Νέα Ελληνικά.

Ἀλεπούς: Σὲ ἰκετεύω, ξυλοκόπε, ... !

Ξυλοκόπος: ..... !

8. Μετ' οὐ πολὺ δὲ πάρεισιν οἱ κυνηγοὶ καὶ ἐρωτῶσιν τὸν δρυτόμον, εἰ ἀλώπεκα εἶδεν ἐντεῦθεν παριοῦσαν.

Νομίζεις ὅτι οἱ κυνηγοὶ ἔφτασαν σύντομα ἢ ἀργά στὴν καλύβα τοῦ ξυλοκόπου; Ποια φράση τοῦ μύθου δηλώνει τὸν **χρόνο**; → .....

9. Τι λένε οἱ ἥρωες τῆς ἱστορίας μας; Νὰ ἀντιστοιχίσεις τοὺς ἀριθμοὺς τῶν εἰκόνων με τὸ γράμμα τῆς φράσης που λέει ὁ καθένας, γιὰ νὰ φτιάξεις τὴν ἱστορία!

1 - Φράση: .....

2 - Φράση: .....

3 - Φράση: .....

α. Εἶδες ἀλώπεκα ἐντεῦθεν παριοῦσαν; (Εἶδες μιὰ ἀλεπού να περνᾶ ἀπὸ ἐδῶ;)

β. Κατάκρυψόν με!

γ. Εἰς τὴν ἐμὴν καλύβην κρύψαι!

10. ... εἰ ἀλώπεκα εἶδεν **ἐντεῦθεν** παριοὔσαν.

Παρατήρησε τα υπογραμμισμένα επιρρήματα στις πιο κάτω προτάσεις και βρες τι σημαίνουν.

- **Πόθεν** έρχεσαι; → .....
- Δεχόμαστε εντολές **άνωθεν**. → .....

(α) Έχουν όλα το αχώριστο μόριο **-θεν**. Τι νομίζεις ότι σημαίνει; → .....

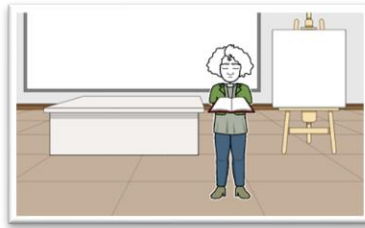
(β) Θα ήταν σωστό να πούμε: «**Από ανέκασθεν** ήταν καλός μαθητής!»; → .....

11. ... Ὁ δὲ δρυτόμος τῇ μὲν φωνῇ ἀρνεῖται ἔορακέναι, τῇ δὲ χειρὶ **νεύων** σημαίνει ὅπου ἡ ἀλώπηξ κρύπτεται.

(α) Ποιος από τους πιο κάτω **νεύει τῇ χειρὶ**; → .....

(α)

(β)

(γ)

(β) Πώς θα πούμε στα κυπριακά «**του έκανα νόημα να έρθει**»;

(γ) Με ποια από τις παρακάτω νεοελληνικές λέξεις σχετίζεται η λέξη «**νεύων**» του κειμένου; → .....

- (i) ναός   (ii) ναύτης   (iii) νέος   (iv) νέυμα

12. ... τῇ δὲ χειρὶ νεύων **σημαίνει** ὅπου ἡ ἀλώπηξ κρύπτεται.

Οι νεοελληνικές λέξεις που δηλώνουν τα ακόλουθα αντικείμενα προέρχονται από το αρχαιοελληνικό ρήμα **σημαίνω**. Να σημειώσεις τις λέξεις και να προβληματιστείς για τη σημασία του ρήματος αυτού.

α. ....

β. ....

γ. ....

13. Ο δὲ δρυτόμος τῇ μὲν φωνῇ ἀρνεῖται ἑορακέναι, τῇ δὲ χειρὶ νεύων σημαίνει ὅπου ἡ ἀλώπηξ κρύπτεται.

Ποιες δύο λέξεις από την πιο πάνω περίοδο λόγου δηλώνουν **αντίθεση**; Να τις κυκλώσεις και να επιλέξεις τη σωστή ερμηνεία των φράσεων σχετικά με το τι κάνει ο ξυλοκόπος.

α. ... από τη μια, με τη φωνή αρνείται ότι την έχει δει, από την άλλη με το χέρι σημαδεύει τους νέους.

β. ... από τη μια, αρνείται να τους απαντήσει με φωνή, από την άλλη, νεύοντας με το χέρι, τους δείχνει πού κρύβεται η αλεπού.

γ. ... από τη μια, με τη φωνή αρνείται ότι την έχει δει, από την άλλη, νεύοντας με το χέρι, τους δείχνει πού κρύβεται η αλεπού

δ. ... από τη μια, αρνείται να τους απαντήσει με φωνή, από την άλλη με το χέρι σημαδεύει τους νέους.

14. Οἱ κυνηγοὶ οὐχ οἷς νεύει προσέχουσι, οἷς δὲ λέγει πιστεύουσι. Οὕτω δὴ ἀπέρχονται.

Να γράψεις αν είναι ορθή (Ο) ή λανθασμένη (Λ) καθεμιά από τις ακόλουθες προτάσεις. Για κάθε πρόταση που επισημαίνεις ως λανθασμένη (Λ), να δικαιολογείς την απάντησή σου με βάση το κείμενο.

Πρόταση	Ο ή Λ	Δικαιολόγηση για Λ
α. Οι κυνηγοὶ δεν δίνουν προσοχή στα νεύματα του ξυλοκόπου.		
β. Οι κυνηγοὶ δεν πιστεύουν ὅσα λέει ο ξυλοκόπος.		
γ. Οι κυνηγοὶ πιστεύουν ὅσα λέει ο ξυλοκόπος και φεύγουν.		

15. Καί ἡ ἀλώπηξ ἐξέρχεται καὶ ἀπροσφωνητὶ ἀπέρχεται.

(α) Στα Νέα Ελληνικά, όταν «προσφωνῶ κάποιον» σημαίνει ότι του απευθύνω τον λόγο, τη φωνή μου (προς + φωνή). Μπορείς να βρεις μια λέξη με την **αντίθετη** σημασία στην πιο πάνω πρόταση; → .....

(β) Να επιλέξεις, τώρα, τη σωστή απόδοση της πιο πάνω πρότασης:

- i. Και η αλεπού βγαίνει έξω και φεύγει, ευχαριστώντας τον.
- ii. Και η αλεπού βγαίνει έξω και φεύγει, χωρίς να του μιλήσει.
- iii. Και η αλεπού βγαίνει έξω και φεύγει, φωνάζοντάς του.

16. Ὁ δὲ δρυτόμος μέμφεται αὐτὴν ἐπεὶ, εἰ καὶ ἐσώθη ὑπ' αὐτοῦ, οὐδὲ διὰ φωνῆς αὐτῷ ἠὲ χαρίστησεν.

Αν ἦσουν εσύ στη θέση του ξυλοκόπου, τι θα σκεφτόσουν για την αλεπού που ἔφυγε χωρίς καν να πει «ευχαριστώ»; Θα την κατηγορούσες ἢ θα την επιβράβευες; Ποιο ἀπὸ τα δύο κάνει ο ξυλοκόπος; Το αρχαιοελληνικὸ ρῆμα εἶναι: .....

17. Τότε δὴ λέγει αὐτῷ ἡ ἀλώπηξ: «ἀλλ' ἔγωγε ἠὲ χαρίστησα ἄν σοι, εἰ τοῖς λόγοις ὅμοια τὰ ἔργα τῆς χειρὸς εἶχες».

(α) Φαντάσου ὅτι εἶσαι ἡ αλεπού! Κατάλαβες τι ἔκανε ο κυνηγός; Θα του ἔλεγες «ευχαριστώ»; Ναι ἢ ὄχι και γιατί; .....

(β) Πες το στα Αρχαία Ελληνικά!

Οὐκ εὐχαριστῶ σοι, ἐπειδὴ τὰ ἔργα τῆς χειρὸς ..... !

18. Οὗτος ὁ λόγος ἀρμόττει πρὸς ἐκείνους, οἱ χρηστοὺς μὲν λόγους λέγουσιν, φαῦλα δὲ ἔργα πράττουσιν.

Ὅλοι οἱ μῦθοι του Αἰσώπου ἔχουν ἓνα **δίδαγμα**. Βρες το και κύκλωσε τη σωστή ἀπόδοση στα Νέα Ελληνικά!

Αὐτός ο μῦθος ταιριάζει σε ἐκείνους, οἱ οποίοι

A. ἀπὸ τη μια λένε ωραία λόγια, ἀλλὰ ἀπὸ την ἄλλη δεν κάνουν καλὲς πράξεις.

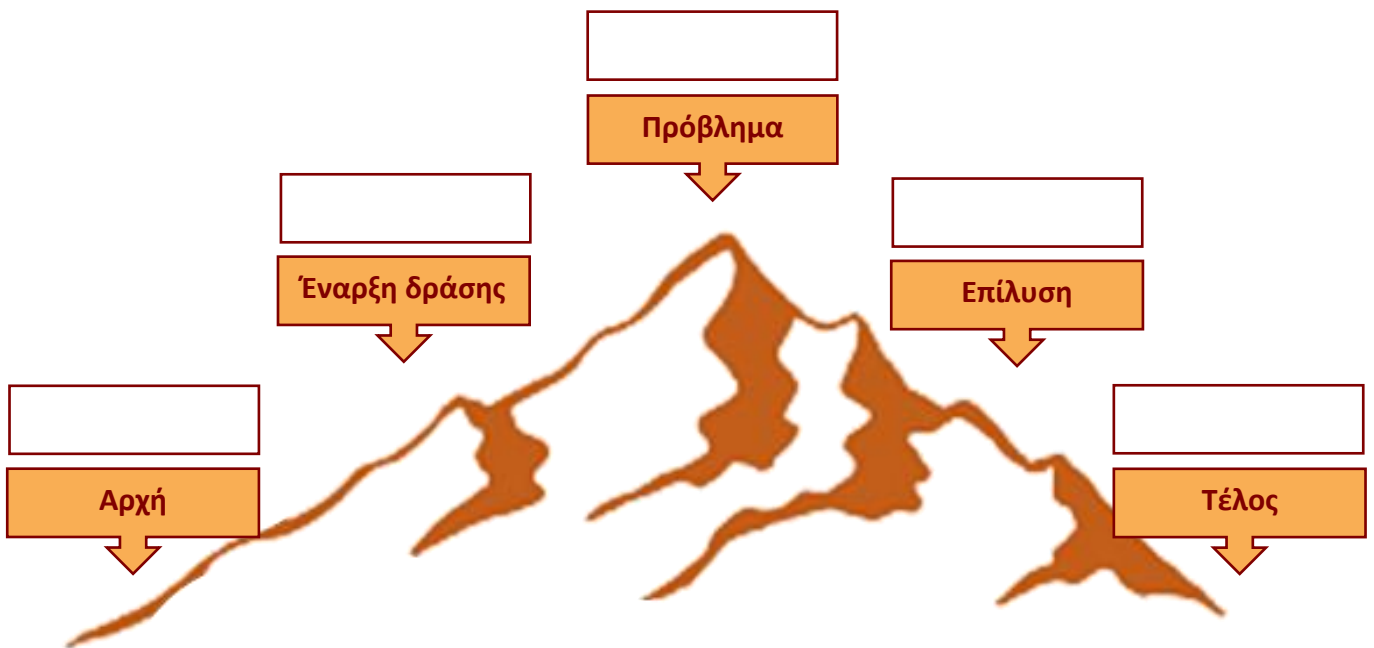
B. ἀπὸ τη μια εἶναι καλοὶ στις δικαιολογίες, ἀλλὰ ἀπὸ την ἄλλη δεν κάνουν καλὲς πράξεις.

Γ. ἀπὸ τη μια λένε ωραία λόγια, ἀλλὰ ἀπὸ την ἄλλη κάνουν καλὲς πράξεις.

19. Το βουνό της αφήγησης! Βάλε τις πέντε φράσεις στη σωστή σειρά, ώστε να ανέβεις και να κατέβεις το βουνό λέγοντας την ιστορία της αλεπούς με λίγα λόγια!

- i. Οί κυνηγοί ἐρωτῶσιν τὸν δρυτόμον, εἰ ἀλώπεκα εἶδεν ἐντεῦθεν παριοῦσαν.
- ii. Ἀλώπηξ κυνηγοὺς πειρᾶται φεύγειν καὶ εἰς τὴν καλύβην δρυτόμου κρύπτεται.
- iii. Οἱ κυνηγοὶ οὐχ οἷς νεύει προσέχουσι, οἷς δὲ λέγει πιστεύουσι καὶ ἀπέρχονται.
- iv. Ὁ δρυτόμος τῇ μὲν φωνῇ ἀρνεῖται ἔορακένας, τῇ δὲ χειρὶ νεύων σημαίνει ὅπου ἡ ἀλώπηξ κρύπτεται.
- v. Καὶ ἡ ἀλώπηξ ἐξέρχεται καὶ ἀπροσφωνητὶ ἀπέρχεται.

20. (α) Ποιο μαθηματικό σύμβολο θα έβαζες ανάμεσα στις δύο βασικές έννοιες του μύθου μας, ώστε να αποδώσεις το συμπέρασμά του (επιμύθιο); Διάλεξε το σωστό!

+   ≠   ≥   -   χ   %   =

λόγια   έργα

(β) Ποιο σχήμα λόγου δημιουργήσες; Να το εξηγήσεις με βάση τον μύθο.

.....

.....

.....

B. Λεξιλογικές ασκήσεις

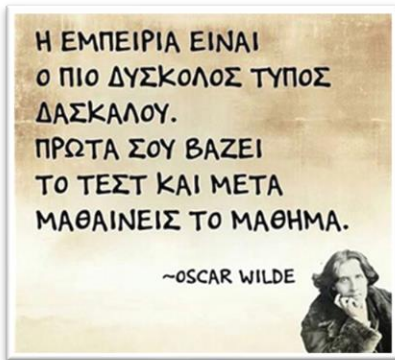
1. Αλώπηξ κυνηγούς **πειράται** φεύγειν.

Στα παρακάτω διαδικτυακά δημοσιεύματα να κυκλώσεις τις λέξεις εκείνες που ανήκουν στην ίδια οικογένεια με το αρχαιοελληνικό ρήμα **πειρώμαι** (=προσπαθώ, επιχειρώ). Στο δημοσίευμα (γ) θα βρεις δύο (2) λέξεις.

(α) Από τους κανονισμούς διεξαγωγής των Παγκυπρίων Εξετάσεων:

(5) Η δολίευση ή η απόπειρα για δολίευση ή η άρνηση συμμόρφωσης προς τις υποδείξεις και συστάσεις των επιτηρητών συνεπάγεται την αποπομπή του εξεταζόμενου υποψηφίου από την αίθουσα και το μηδενισμό του γραπτού του στο συγκεκριμένο μάθημα.

(β)

(γ)

Τι βρήκε η Microsoft που
πειραματίστηκε με την
τετραήμερη εργασία

Ένα πείραμα ευέλικτης απασχόλησης που επιβεβαίωσε μια
δαισθητική αλήθεια

(δ)

Η απαιτούμενη πείρα θα τεκμηριώνεται με κατάλληλη βεβαίωση από τον εργοδότη, η οποία θα αναφέρει με σαφήνεια τη χρονική διάρκεια της εργοδότησης, καθώς και τα καθήκοντα που εκτελούσε ο αιτητής.

2. Ο δὲ δρυτόμος τῇ μὲν φωνῇ ἀρνεῖται ἑορακέναι, τῇ δὲ **χειρὶ** νεύων σημαίνει ὅπου ἡ ἀλώπηξ κρύπτεται.

(α) Βρες τη λέξη! Πώς ονομάζουμε στα Νέα Ελληνικά τα παρακάτω;

(i) .....

(ii) .....

(iii) .....

(iv) .....

(β) Γράψε τρεις (3) άλλες νεοελληνικές λέξεις που παράγονται από το αρχαιοελληνικό ουσιαστικό ἢ **χείρ**.

.....

3. Ὁ δὲ δρυτόμος **μέμφεται** αὐτὴν ἐπεὶ, εἰ καὶ ἐσώθη ὑπ' αὐτοῦ, οὐδὲ διὰ φωνῆς αὐτῶ ἠὲ χαρίστησεν.

(α) Ὁ ξυλοκόπος τοῦ μύθου μέμφεται τὴν αλεπού για τὴν ἀχαριστία της, δηλαδή τὴν...

- (i) ἐπαινεῖ   (ii) χειροκροτεῖ   (iii) κατηγορεῖ   (iv) ἐπευφημεῖ

(β) Ποιες ἀπὸ τὶς λέξεις τῶν παρακάτω τίτλων διαδικτυακῶν δημοσιευμάτων ἀνήκουν στὴν ἴδια οἰκογένεια λέξεων με τὸ ρῆμα μέμφομαι; Κύκλωσέ τες!

(i)

(ii)

4. Να ἀντιστοιχίσεις τοὺς ἀριθμοὺς τῶν ἀρχαιοελληνικῶν λέξεων τῆς Α' στήλης με τὰ γράμματα τῶν συγγενικῶν τοὺς νεοελληνικῶν λέξεων τῆς Β' στήλης. Προσοχή: Μία λέξη στὴ Β' στήλη περισσεύει.

Α' ΣΤΗΛΗ		Β' ΣΤΗΛΗ
1. φεύγειν		α. λογική
2. δρυτόμον		β. προεξοχή
3. λέγουσιν		γ. προξενεῖο
4. προσέχουσι		δ. πρόσφυγας
		ε. τεμάχιο

5. Να εντοπίσεις δέκα (10) λέξεις της οικογένειας του ρήματος «**πράττω**» και στη συνέχεια να τις κατατάξεις στον πίνακα που ακολουθεί.

Π	Ρ	Α	Γ	Μ	Α	Τ	Ο	Π	Ο	Ι	Ω	Χ	Ψ
Ρ	Σ	Δ	Φ	Ζ	Ψ	Ε	Κ	Ο	Θ	Ρ	Φ	Χ	Π
Α	Ψ	Π	Ρ	Α	Γ	Μ	Α	Λ	Ε	Κ	Τ	Ρ	Ρ
Γ	Φ	Ρ	Δ	Π	Χ	Ψ	Ζ	Υ	Ν	Μ	Κ	Θ	Α
Μ	Χ	Α	Ψ	Ρ	Β	Ν	Μ	Π	Κ	Λ	Π	Θ	Γ
Α	Ρ	Γ	Τ	Α	Θ	Κ	Π	Ρ	Α	Ε	Η	Ν	Μ
Τ	Γ	Μ	Φ	Γ	Χ	Ζ	Ρ	Α	Ψ	Ε	Γ	Φ	Α
Ι	Λ	Α	Ε	Ο	Π	Υ	Α	Γ	Ν	Μ	Ψ	Χ	Τ
Κ	Φ	Τ	Δ	Σ	Ε	Τ	Κ	Μ	Ρ	Μ	Ν	Ψ	Ε
Ο	Ζ	Ι	Χ	Β	Ψ	Μ	Τ	Ω	Ν	Γ	Φ	Ρ	Υ
Τ	Τ	Κ	Ρ	Ε	Κ	Λ	Ι	Ν	Β	Ν	Ψ	Χ	Ο
Η	Σ	Ο	Δ	Χ	Ψ	Β	Κ	Γ	Ε	Λ	Θ	Ρ	Μ
Τ	Χ	Σ	Ε	Χ	Θ	Ρ	Ο	Π	Ρ	Α	Ε	Ι	Α
Α	Χ	Ψ	Β	Μ	Θ	Ρ	Σ	Δ	Φ	Ψ	Ζ	Χ	Ι

ΑΠΛΕΣ	ΣΥΝΘΕΤΕΣ

Γ. Ασκήσεις Γραμματικής και Συντακτικού

1. Να επιλέξεις τον κανόνα τονισμού από τη Β' στήλη που δικαιολογεί τον τόνο καθεμιάς από τις πιο κάτω λέξεις του κειμένου της στήλης Α'. Να σημειώσεις το αντίστοιχο γράμμα δίπλα από τη λέξη της Α' στήλης, όπως το παράδειγμα. Κάθε κανόνας της Β' στήλης μπορεί να χρησιμοποιηθεί περισσότερες από μία φορές.

Α' ΣΤΗΛΗ		Β' ΣΤΗΛΗ	
1. φεύγειν	δ	α. Η βραχύχρονη συλλαβή, όταν τονίζεται, παίρνει πάντοτε οξεία.	
2. δρυτόμον			
3. τουῖτον		β. Η προπαραλήγουσα, όταν τονίζεται, παίρνει πάντοτε οξεία.	
4. ἀλώπεκα			
5. έορακέναί		γ. Η μακρόχρονη παραλήγουσα, όταν τονίζεται, παίρνει πάντοτε περισπωμένη, όταν η λήγουσα είναι βραχύχρονη.	
6. νεύων			
7. πιστεύουσι		δ. Η μακρόχρονη παραλήγουσα, όταν τονίζεται, παίρνει πάντοτε οξεία, όταν η λήγουσα είναι μακρόχρονη.	
8. εἶχες			

2. Να τονίσεις τις ακόλουθες λέξεις (με οξεία ή περισπωμένη), με βάση τους κανόνες τονισμού που ξέρεις.

ίκετ**ε**ουσι, **λ**ογο**ι**, φα**υ**λος, σημα**ι**νω, **εἶ**χε, ἀρ**ου**μαι

3. Στη φράση «**Οἱ κνηγοὶ οὐχ οἷς νεύει προσέχουσι**» το **οὐκ** έγινε **οὐχ**. Για ποιον λόγο; Να επιλέξεις τη σωστή απάντηση και να εξηγήσεις πώς το πρόφεραν οι αρχαίοι Έλληνες.

- Για να δοθεί έμφαση στην άρνηση.
- Επειδή ακολουθεί λέξη που αρχίζει από φωνήεν.
- Επειδή ακολουθεί φωνήεν που παίρνει δασεία.
- Επειδή ακολουθεί φωνήεν που τονίζεται.

4. **εἰ τοῖς λόγοις ὅμοια τὰ ἔργα τῆς χειρὸς εἶχες**

Στην πιο πάνω φράση, το **ὅμοια** παίρνει δασεία. Ποια από τις πιο κάτω αγγλικές λέξεις νομίζεις ότι προήλθε από αυτήν και, μάλιστα, διατήρησε τη δασεία;

- α. home   β. Homer   γ. homeopathy   δ. homeless

5. (α) Να εντοπίσεις και να κυκλώσεις στο διπλανό πλαίσιο τα τέσσερα ουσιαστικά του κειμένου που ανήκουν στη β' κλίση.

(β) Να αντιγράψεις στον πιο κάτω πίνακα τα ουσιαστικά β' κλίσης που έχεις κυκλώσει ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ ΤΟΥΣ και να τα μεταφέρεις στον αντίθετο αριθμό, χωρίς να αλλάξεις την πτώση τους!

Ουσιαστικά β' κλίσης (με άρθρο)	Αντίθετος αριθμός (με άρθρο)

6. Ποιος από τους τύπους του μέλλοντα που κρύβονται στην καλύβα του ξυλοκόπου είναι ο σωστός για κάθε ένα από τα παρακάτω ρήματα του κειμένου; Να τον κυκλώσεις!

(α) ίκετεύει

(β) προσέχουσι

(γ) πράττουσιν

(δ) πιστεύουσι

7. Καημένη αλεπού, όλοι σε κυνηγούν! Να συμπληρώσεις τα κενά με τον κατάλληλο τύπο του ρήματος διώκω στον ενεστώτα.

- Έγώ την αλώπεκα .....
Σύ την αλώπεκα .....
Κυνηγός την αλώπεκα .....
Ήμεῖς την αλώπεκα .....
Υμεῖς την αλώπεκα .....
Άπαντες (= όλοι) την αλώπεκα .....

8. Μην ανησυχείς, αλεπού, κάποιος θα σε κρύψει! Να συμπληρώσεις τα κενά με τον κατάλληλο τύπο του ρήματος κρύπτω στον μέλλοντα.

- Έγώ την αλώπεκα .....
Σύ την αλώπεκα .....
Δρυτόμος την αλώπεκα .....
Ήμεῖς την αλώπεκα .....
Υμεῖς την αλώπεκα .....
Άπαντες (= όλοι) την αλώπεκα .....

9. Να επιλέξεις την ορθή απάντηση.

(α) Τότε θεᾶται τινά δρυτόμον.

Ο όρος δρυτόμον είναι:

- i) υποκείμενο του ρήματος θεᾶται
- ii) αντικείμενο του ρήματος θεᾶται
- iii) κατηγορούμενο

(β) Η άλωπηξ ἐξέρχεται.

Ο όρος άλωπηξ είναι:

- i) υποκείμενο του ρήματος ἐξέρχεται
- ii) αντικείμενο του ρήματος ἐξέρχεται
- iii) κατηγορούμενο

(γ) Ο δὲ δρυτόμος μέμφεται αὐτήν.

Ο ὄρος ὁ δρυτόμος είναι:

- i) υποκείμενο του ρήματος μέμφεται
- ii) αντικείμενο του ρήματος μέμφεται
- iii) κατηγορούμενο

(δ) Ὁ δρυτόμος πονηρός ἐστι.

Ο ὄρος πονηρός είναι:

- i) υποκείμενο του ρήματος ἐστι
- ii) αντικείμενο του ρήματος ἐστι
- iii) κατηγορούμενο

10. Οι λέξεις έχουν ανακατευτεί! Να τις βάλεις στη σωστή σειρά, ώστε να σχηματίσεις στα Αρχαία Ελληνικά τις προτάσεις:

α. «*Ἡ ἀλεπού ἰκετεύει τὸν ξυλοκόπο νὰ τὴν κρύψει.*».

δρυτόμον

αὐτήν

ἰκετεύει

κατακρύψαι

ἀλώπηξ

β. «*Οἱ κνηγοὶ δὲν ἔχουν τὰ ἔργα ὅμοια με τὰ λόγια.*».

λόγοις

κνηγοὶ

τὰ

οὐκ

τοῖς

ἔργα

ἔχουσιν

οἱ

ὅμοια